

Единъ брой 2 гроша.

ТУРЦИЯ

Единъ брой 2 гроша.

ВѢСТНИКЪ ЗА ПОЛИТИКА, НАУКА, КНИЖЕВНОСТЪ, ЗЕМЛЕДѢЛІЕ И ТЪРГОВІЯ.

ТУРЦИЯ излизва съка събота на голѣмъ листъ, и съка вторникъ на малкъ. Годишната цѣна за въ Имперіята, по царската поща, е 4 бѣли меджидіета; вънъ отъ Имперіята, 5. Спомоществованіята трѣбува да сѣ годишни и прѣдплатени. Иската за редакціята са надписувать до Н. Геповича редактора и издателя на вѣстника. Външнѣти постоятели отговарять за вѣстника. Подписката на спомоществованіята става въ Циградъ-Бейоглу, Асмадж-Меджидъ № 23.

НАШЕТО ЗЕМЛЕДѢЛІЕ.

Като съставени отъ мѣстни жители (кое-то не са пазни сѣкога), градскитѣ сѣвѣти иматъ и длѣжностъ и право да промышляватъ и за икономическото развитіе на околността, иматъ и възможность да узнаѣтъ много по-лесно и по-точно, кое прѣчи на земледѣлца и кое не. Като изучѣтъ добръ работѣтъ, тѣи трѣба да ѣх прѣдставляватъ чрѣзъ рапорты до нужнитѣ мѣста и да искагъ потребнитѣ улущенія. Никой не може да имъ каже, че това не е тѣхна работа, защото службата имъ не е само да правѣтъ калѣжрѣмы по границата и да глобѣтъ сѣвѣта, дѣто трѣба и дѣто не трѣба, нѣ да бѣдѣтъ полезни и за мѣстото и за царството. Когато вършѣтъ за полѣж и изпълняватъ съ това волѣтъ на царя и на неговото правителство, кой не може да имъ свързва рѣцѣтъ. Ако мѣстнитѣ началства не одобряватъ постѣпкитѣ на сѣвѣтитѣ или защото сѣ са научили да заповѣдатъ, или защото старѣи порядѣкъ имъ повеле аресва и износя, сѣвѣтитѣ не трѣба да гледѣтъ това. Тѣи трѣба да испращѣтъ изложеніята си право до министерството. За доброто на царството и на отечеството трѣба да са работирѣшнително, безбоязнено. Въ това трудно дѣло сѣвѣтитѣ ще иматъ на помощъ и печата.

Ако нѣи стоварѣме таѣ труднѣ, нѣ твърдѣ важнѣ службѣ врѣхъ сѣвѣтитѣ, това не ще каже, че сѣчки другѣ сѣ освободени отъ неѣх. Никакъ? Сѣкѣ е длѣженъ да работи за сѣщѣтъ цѣль — за отстраненіе на прѣпятствіята, за успѣха на земледѣліето — въ онаѣ сѣрѣж, която му е достѣпна. Чорбаджіа може да ѣх гони въ мезлишитѣ, вѣстникарина въ печата и сѣкѣи дѣто му е възможно. Самѣтъ селяни трѣба да исказватъ дѣ сѣ стѣснени, за да имъ са проси облекченіе было чрѣзъ печата, было чрѣзъ рапорты отъ мѣстнитѣ мезлиши.

Нѣсѣ устраниеніето на прѣпятствіята не са свършва сѣчкото. Додѣто са работи за таѣ цѣль отъ единъ странѣ, трѣба да са обрне вниманіе на различнитѣ усѣвршенствованія отъ другѣ. Врѣмето като е пары, нѣи трѣба да са погрыжемъ за распространеніето на тѣзи способы за работѣніе, които печелѣтъ врѣме. По насѣ земледѣлческитѣ работѣ ставатъ открай до край съ волове и биволѣ. Нѣ това е голѣмо губѣніе на врѣме, отъ което селскѣи трудъ става двойно и тройно по-скѣпѣ. За да иде селянина на скелѣтъ, която е да кажемъ 20 часа далечъ, потребни му сѣ за отиваніе и връщаніе съ биволѣтъ и воловетѣ 8 денѣ. Ако бѣше впрѣгалъ конѣ, тая работѣ той щѣше да свърше само за три дни, тѣи щото само отъ едно ходѣніе до скелѣтъ щѣше да спечели добро число отъ работни дни. Тая полза не

е малка за да не накара селѣтѣ да пріематъ употребленіето на конѣтъ; тѣще направѣ работѣтъ имъ попе на четвъртъ по евѣтины. Може нѣкой да ни каже, че работата на вола конѣ не може да ѣх върше. Това не е право: конѣ върше по трудни работѣ отъ вола. Товаритѣ които теглѣтъ конѣтъ по другитѣ мѣста, сѣ по-голѣми отъ товаритѣ на воловетѣ.

Конѣтъ и орѣтъ и врѣхѣтъ по-скоро. Нѣмскитѣ колонистѣ въ Бессарабіа сѣ по-новѣ отъ бѣлгарскитѣ, нѣ сѣ по-богати ступани, защото сѣчкѣ вършѣтъ съ конѣ и бѣрзо. Додѣто Бѣлгарина дѣка на воловетѣ и са молѣе съ тѣхъ по пѣтя, нѣмѣца отишѣлъ и са върнѣлъ. — Дѣсѣ има и кола и рѣла за конѣ; като употребимъ конѣтъ, ще пріемемъ и орѣдѣята имъ.

Подѣръ това първо улущеніе трѣба да обрнемъ вниманіе и на паторѣваніето на земѣтъ. Земѣта по насѣ е плодородна, а пѣкъ едѣмъ дава въ плодородни годѣни въ Добрудѣ 20—25 кѣла отъ кѣлото, въ другитѣ мѣста 8—10 до 12. Това е твърдѣ малко за свойствата на мѣстото и за трудовѣтъ на земледѣлца. Но-бесплодни зѣмы по Европѣ даватъ по 20—30 и до 40 кѣла на кѣлото, само защото са торѣтъ добръ. По нѣкои мѣста въ Добрудѣ са оплакватъ, че земѣта са истощила и че като са опѣтали да ѣх торѣтъ изгорѣла хранѣтъ. Това е право. Нѣ ако земѣта не пріема за торѣ гноѣ, не трѣба ли да ѣх са испѣтѣтъ свойствата и да са опрѣдѣли, какѣвъ торѣ може да ѣх храни? Тамъ ли ще са запрѣмъ сега и тѣи ли ще стоимъ, защото земѣта са понестоила и не пріема за торѣ гноѣ? Въ Добрудѣ има земледѣлци наедро и Бѣлгарѣ и турѣци. Като са сѣгласѣтъ по между си и обрѣхѣтъ по нѣщо си, сѣкѣи спорѣтъ земѣтъ си, изслѣдованіето на тѣхнитѣ зѣми може да стане твърдѣ лесно. Тогава тѣи ще са научѣтъ какѣви новѣ торовѣ могатъ употребѣва и какѣви улущенія трѣба да внесѣтъ въ земледѣліето си, за да бѣде то успѣшно и да докарѣва голѣми пѣчалбы. Ако сѣдимъ гака, ще надодѣтъ хора отѣнѣ, ще донесѣтъ улущеніята и като ги употребѣватъ за своѣ полѣж ще удаѣхѣтъ нашето земледѣліе. Че нашѣтъ полѣта привлечатъ очѣтъ на чужденѣтитѣ и че нашата простота имъ дава надѣжди да станѣтъ господари на тѣзи хубави мѣста, това не е тайна за никого. Ако нѣкой между насѣ има сѣмненіе за това, нека прочете прѣтурката ни отъ 2 ноемвріа. Нѣ нека са върнемъ на главнѣи прѣдметъ. Нѣи трѣба да изучимъ добръ мѣстѣта си и да имъ прилагѣме такѣвъ торѣ, какѣвто имъ понася. И ако това изучѣніе не може да направѣ сѣкѣи за себе си, да го направимъ съ общѣ силы. За единъ околностъ отъ 50—100 села не е толѣко трудно да обѣщае достѣтъчнѣ награда на ученѣи,

който ще имъ испѣта земѣтъ и ще научѣ селянѣтъ да вѣдѣхѣтъ отъ нѣдрѣта имъ повече плодове. При сполукѣ жертѣтитѣ са испѣкуватъ нѣколко пѣти въ единъ годѣнѣ.

Промѣненіето на сѣдѣтитѣ на единъ нивѣ е твърдѣ полезно откѣрѣтіе. Нѣи трѣба да са запознаѣме и съ него. Додѣто по насѣ нивѣтитѣ трѣба да почиватъ подѣръ сѣко засѣваніе, въ Европѣ нивѣтитѣ са сѣхѣтъ ежегодно и ежегодно даватъ полѣж. Като испѣтаме свойствѣта за земѣтъ си въ отношеніе на тѣра, нѣи можемъ да обрнемъ вниманіе и на тѣя вѣпрѣсѣ — какѣво трѣба да сѣѣме едно подѣръ друго на сѣщѣтъ нивѣ, безъ да са истощѣва земѣтъ.

За по-стрѣснѣтѣ сѣживѣваніе на земледѣліето ни е нужно и друго нѣщо, кое-то нѣи и припорѣчваме на сѣчки онѣзи, които обѣчатъ отечествѣто си до толѣкози, щото сѣх готовѣ да порабѣтѣтъ за бѣдѣщѣто му. Забѣлѣжено е, че селянѣтъ сѣх не толѣкози подвижни, сѣрѣчъ не пріематъ толѣкози лесно онѣзи измѣненія, които сѣх полезни за тѣхъ и за народа имъ. Тѣи са дѣржѣтъ твърдѣ много отъ старитѣ обѣчаи и мѣчно пріематъ новѣто. Отъ това излазя, че твърдѣ малко надѣжда има за развитіето на земледѣліето ни, додѣто е въ рѣцѣтъ само на селянѣтъ. Отъ тамъ пакъ излазя нѣждѣта да са залѣхѣтъ за замедѣліе и нѣкои отъ гражѣнѣтъ такѣви хѣра, които сѣх по приготѣвени да пріематъ и приложѣтъ новѣтитѣ откѣрѣтія на земледѣлческѣи наукѣ. Потрѣбно е да са купѣхѣтъ зѣми и да са отворѣхѣтъ чѣфлицѣ, дѣто сѣчкѣ като става на едро, да са вѣведѣхѣтъ и по-голѣми измѣненія въ цѣлѣтъ работѣ. какѣвѣто чѣфлицѣтъ да служѣтъ за образѣцъ на дребнитѣ земледѣлци и вѣобще за поощреніе на земледѣліето. Такѣви чѣфлицѣ ще иматъ за цѣль и да вѣведѣхѣтъ машинѣтъ за земледѣліе между насѣ и да придахѣтъ на нашето земледѣліе онаѣ значеніе, кое-то му са пада спорѣтъ мѣстѣто и спорѣтъ нѣгересѣтъ му. Чѣфлицѣтъ ще направѣхѣтъ и това, че ще залѣхѣтъ и ще вѣспѣлѣватъ мѣстѣта съ своѣтъ зѣмни произѣденія недостатѣка ни въ другѣ промышлѣни произѣденія. Ако самѣ чѣловѣкъ не са рѣшава на подобни работѣ, нека са сѣставляватъ дружѣства и нека са приготѣхѣтъ работѣтъ за едно широко прѣдпріятіе. Ако прѣдпріятіята сѣх трудни и не е възможно да са пристѣпи къмъ тѣхъ изѣднаѣхъ, нека ги захѣщаѣме полѣка-лѣка (и нека помнимъ, че никѣга не ще са прѣдстави такѣвои врѣме, когато сѣчкѣ ще ни бѣде благопріятно. Нѣи трѣба и да работимъ и да поборѣваме прѣпятствіята.

Ето, по главнѣо кое-то имѣхѣме да кажемъ върху земледѣліето. Желѣли бѣхѣме да кажемъ еше много, нѣ мѣсто не ни остаѣва. Нѣи искаѣме да поговорѣхѣтъ за това и по-дѣстойнитѣ, за да са вѣди вѣпрѣса отъ сѣхѣ странѣ и да са познаѣ неговѣто

значение. За такъвизи мѣстни въпроси ний държимъ вѣстника си на разположеніето на дописниците си. Тѣзи въпроси сѣ за животъ и за смъртъ; прѣдъ тѣхнѣжъ важность блѣднѣхъ и политика и други днѣвны въпроси. Дѣто е работата да бждемъ ли, или не, ний не можемъ да са двуумимъ: ний оставяме за тѣзи въпроси сичко друго. Отъ угожденіето на охотниците за различни иностранны новини ний прѣдпочитаме службѣжъ на отечественното бждеще. Нека прочее ни пишѣтъ за тѣзи въпроси, нека ги разглеждатъ отъ сѣкъ страна; дописниците ще намѣрятъ въ насъ пълнѣж готовность да имъ послужимъ.

ГРЪЦКОТО БРАТСТВО.

До скоро гърцитѣ ны наричахъ строптивы, схызматицы, възмутители и пр. Днѣсь тый не ни даватъ друго име освѣнъ: Братія Българе. Отъ надеждѣжъ да погрозятъ пакъ български кости. Щомъ са разчухъ опытаніята за помиряване на Българетѣ съ патриаршіяжъ, тока на гърцкытѣ вѣстникари станѣж отъ кисель и горчивъ, сладкъ и меденъ. Нѣ ако има българе да вѣрватъ въ искренностьжъ на тѣзи братски чувства у гърцитѣ, тый нека и стрѣгнѣжъ тажъ вѣржъ отъ сърдцето си; защото думѣжъ за братство не сѣж освѣнъ за по-леснѣж глѣдѣж. Искате ли да са увѣрите? Запрѣпайте са съ нѣкой грькъ или са скарайте съ този, който вы казваше прѣди малко брате, и слушайте какво е гърцкото братство. То ще са излѣже на прѣдъ ви въ сичкѣжъ му наготѣж и вый ще са смаяте, като видите на прѣдъ си образа на едно прѣдначертано прѣобладаніе на гърка надъ българина.

Въ единъ такъвизи случай ний быхмѣ честиты да чуймѣ отъ устата на братіята гърцы, че между българе и гърцы не може да има братство, защото нѣма равенство. Между Българе и гърцы имало голѣмѣж разликѣж въ назначеніето имъ, прѣминѣжлото имъ, въ бждещето имъ, защото българетѣ не были създадени съ сжщитѣ способности, които иматъ гърцитѣ.

Както видите, това е старото гърцко ученіе за естество на еллинитѣ и варваритѣ съ тажъ само разликѣж че старитѣ гърцы сѣж само утвърждавали, а сегашнитѣ и скатъ и да доказватъ съ доказательства отъ свое измудруване.

Българетѣ нѣматъ високо назначеніе, като гърцитѣ. Нѣ кой погледнѣж задъ будото на далекото бждеще, за да рѣши така безусловно, че единъ народъ не е назначенъ никакъ да излѣже отъ състояніето на духовното полуробство? Кой може да рѣши бждещитѣ сѣдбы на единъ народъ, който сега почева да живѣе?

Българетѣ нѣматъ способности тѣ на гърцитѣ. Нѣ кое дѣте показва способноститѣ на голѣмий си братъ? Ако Българетѣ не сѣж успѣли да покажѣтъ високи способности, това е отъ тѣхното малолѣтство и отъ различни други обстоятелства. Нека са измѣнѣжъ обстоятелствата, нека са мине врѣме подъ новитѣ благоприятны условия; тогава ще видимъ способны ли сѣж за нѣщо Българетѣ или не.

Българетѣ не сѣж показали съ работитѣ си, че сѣж призваны на нѣкое высоко служеніе. Нѣ дѣтето е ще не може да са познае на що е призвано. За да са улови добръ призваніето му, трѣба да са чака да възмужай и да поче-

не да заявява въ дѣлата си свободнѣж воля. Колкото до това, кога ще стигне възмужаваніето си нашій народъ, то е мжчно да са каже, защото зависи отъ много обстоятелства. У нѣкои народы дѣтството са продължава повече, у нѣкои по-малко.

Българетѣ нѣматъ прѣминѣжло. Нѣ мигаръ гърцитѣ искатъ да имаме прѣминѣжло като тѣхното. Това не може да бжде. защото гърцитѣ сѣж три пѣты по-стари отъ насъ, а ний сме три пѣты по-млады. Освѣнъ това ний сме живѣли подъ други условия, тый подъ други. — Ний имаме прѣминѣжло и то е твърдѣ добро за единъ младъ народъ. Нашето прѣминѣжло показва твърдѣ добръ и назначеніето на народа ни. То е въ запазваніето на пълно равенство между сичкы Българе, въ разработваніето на книжевностьжъ и въ успѣха въ мирнитѣ занятія.

Българетѣ нѣматъ настояще, че Българетѣ иматъ настояще, това ний кой не го знае освѣнъ по добръ отъ гърцитѣ. Каквото тѣхнитѣ прѣдѣды Византийцитѣ сѣж осѣщали прѣминѣжлото на Българитѣ, тый тый сега усѣщатъ настоящето имъ. Единъ народъ, който въ 20—30 години са е пробудилъ отъ сънъ, позналъ е себе си и своитѣж народность, отворилъ е толкози училища и е направилъ за тѣхъ толкози жертвы при сичкѣжъ си скудость; единъ народъ, който отърси отъ себе си гърцкѣжъ раждѣж и съ нежъ гърцкѣжъ духовнѣж власть, който са провиква на Дунавъ и получава отзвыи на Солунъ; този народъ не е безъ настояще, нито ще бжде безъ бждеще. Безъ бждеще е този народъ, които не намира въ себе си доста силы да удовлетвори сичкитѣ си потребности, нѣ трѣси тѣзи силы въ духовното подчиненіе на други народы.

За народъ съ настояще и съ семена за бждещето не може да са каже, че е назначенъ да бжде подчиненъ на гърцитѣ. Това е дума само на гърцкытѣ фантазисты, надъ които ний са смѣимѣ и които прѣдаваме на смѣха на сѣкый Българинъ, като му кажемъ: далечъ отъ насъ и гърцкото братство и съединеніето съ тѣхъ! Т.

ЗА УМСТВЕННОТО ВЪСПИТАНІЕ.

I.

Тѣлото и душата са виждѣтъ тѣжъ съединени въ човѣка щото ний не можемъ да си съставимъ една ясна идея нити за нитимнѣя бытъ който е въ насъ, нити за снопшеніята които го привързуютъ на вещественнѣя бытъ; и ний можемъ да познаемъ двойното си естество само тогасъ когато наблюдаимъ разнити начини съ които са еява животната сила. Какъ са раждѣтъ тѣзи двѣ части на човѣка, и какъ са съединявѣтъ тѣ помежду си, това е едно отъ тѣзи тайнства което не е дадено на разумна ни да проумѣе. Ний не можемъ още повече да проумѣемъ сжщината на тѣзи сили които са намирѣтъ въ насъ, чрезъ които само ний можемъ да дѣйствуваме на вжнѣж, и които распознаваме въ различнитѣ имъ дѣйствія по силитѣ на тѣлото, и силитѣ на душата. Сичко което знаимъ, то е че има въ човѣка нѣщо таквось което го издига по горѣ отъ растителната и животна природа, нѣщо таквось което заминува свѣта на чувствата, и което отива къмъ безкрайностьта. Отъ тука са еява душата на насъ. И макаръ съединеніето и съ тѣлото да е до толкось повече ин-

тимно до голкото човѣкъ е по младъ, и макаръ образованіето на душата, презъ земнѣя животъ, да зависи отъ органици, това образование не е по малко послѣдната и въ сжщото врѣме най благородната цѣль на въспитаніето. Истина че сѣко човѣшнѣ същество има своя личность, свое собствено естество, което не можемъ да изеснимъ; нѣ отъ друга страна въ тѣлесното и духовно естество има нѣщо таквось което е общо на сичкы, и което трѣбува да служи за основа въ плана на въспитаніето за сѣко лице. Педагогіята тѣжъ както и психологіята правѣтъ по лесни свои закони като разглеждатъ разнити заевенія на онова което е въ човѣка една цѣлость, една главна сила както различитѣ дарби, именно: 1-о Дарбата на разбираніето (разума). 2-о Дарбата на осѣщаніето (чувството). 3-о Дарбата на исканіето (волята). Това е раздѣленіето което ще наблюдаваме отпослѣ. Нѣ не трѣбува да изгабимъ отъ очи че никоя дарба и никое разположеніе не съществува отдѣлно, и че слѣдователно, не трѣбува никогдѣ да образуваме една отъ тѣзи дри безъ да земами подъ видъ сношеніята и съ другитѣ.

ЗАБѢЛЖКА.

Въ четвъртитѣ книжкы на Периодическото Списание срѣщамѣ критикѣж за поврменното издание Читалище. Тая критика разглежда съдържаніето на 11 книжкы отъ Читалище и искава отъ това разглеждане твърдѣ печалны заключенія за изданіето на цариградското читалище.

Безъ да отричаме справедливостѣжъ, която лежи въ основѣжъ на тажъ критикѣж, ний ще заблѣжимъ, че критикѣжъ не стои на такъзи точкѣж, отѣто трѣба да са разглежда Читалище. Безъ да обрне внимание на обстоятелствата, при които са издава Читалище, безъ да земе прѣдъ очи голѣмий недостатѣжъ въ хора за работѣж, Г. Критикъ иска отъ Читалището такъвизи съвршенства, какъвто мжчно могатъ са достигнѣж у насъ. Когато при чуждестраннитѣ журналы работѣж по толкози души и съ толкози улесненія отъ сѣкъ страна и пакъ у тѣзи журналы остава твърдѣ много да са желае; то нашитѣ несравнено по-слабы силы несравнено по-долу ще оставятъ изданіята, които са заловѣтъ да издаватъ. Какъвто сѣж условията, такъвизи ще бждѣтъ и умственнитѣ трудове. Самси Г. Критикъ казува въ члена си за училищата, че днѣсь е мжчно да са намѣрятъ у насъ добри съставители на учебницы; нѣ колкото е това мжчно, толкози е мжчно и да са намѣрятъ добры писатели за периодическытѣ ни списанія и издания. Ако има нѣкой по-добъръ за тажъ работѣж, той бѣга надалечъ и не чака друго освѣнъ да покритува. Оставатъ тука по-долнитѣ и по-слабитѣ: отъ тѣхъ и по-долни трудове. Безъ пособия, безъ книги тый не могатъ да свѣршѣтъ голѣмы работы. Тый ще пишѣтъ онова, що имъ е по-лесно и що може да стане безъ черпанія отъ различни источники и безъ справкы.

Читалището вижда недостатѣжытѣ на своето издание и полага пужнитѣ грижи да ги отстрани; то е готово да направи за тола сѣкаквы жертвы: нѣ отъ възможното по-далечъ не са отива. Днѣшнитѣ условия това могатъ да направѣтъ изданіето. Читалището не само е готово да посрѣшне съ благодареніе сътрудничеството на учениитѣ Българе и да имъ плати трудовѣтѣ; то е и призвѣвало това сътрудничество много пѣти. безъ да получи нѣкаквъ отговоръ. Нѣ когато тѣзи, които считаме за по-достойны, млчѣтъ трѣба ли да замълчи и Читалището? То ще говори, както го учѣтъ по-слабитѣ, додѣто са измѣни врѣмето и на страницитѣ му захванѣтъ да блѣстѣтъ имена по-достойны и трудове по-интересны.

Отъ тажъ страна като са гледа на Читалище, неговитѣ слабости ставатъ ако не съвсѣмъ простителны, поне значително лекы. Тогава Г. критикъ по малко строгость щѣше да покаже въ критикѣжъ си и това му щѣше да бжде по-мжкъ,

голѣмѣтъ загубы подирѣ войнѣтъ, нито докарва на държавѣтъ вѣтрѣшнѣ крѣпостѣ. Присѣдиненѣтъ насилѣ области сѣ пове-че за вредѣ, като неприязненѣ, нежелѣ за ползѣ. Едно само това че трѣба да са пазѣтъ строго, че трѣба да са глѣдат сѣ безпокойство, е твърдѣ голѣмѣ товарѣ за разумнѣтъ правителства. Колкото до величѣето на едно царство отѣ таквѣзи за-воеванѣя, то е лѣжовно. Народа и прави-телството му не ставатѣ великѣ освѣнѣ сѣ вѣтрѣшнѣтъ си достоинства — сѣ до-бротѣ си управленѣе, сѣ благоденствѣето си, сѣ образованѣето си отѣ сѣкъхъ стра-нѣ; завоеванѣята не могатѣ да му приба-вятѣ нито единѣ драмѣ достоинство и честѣ. Защо сѣ прочее тѣзи войски и тѣзи воин-ски выкове? Тѣй ставатѣ за удовлетво-ренѣе на нѣкое дребно народно честолѣбѣе, което правителствата раздуватѣ, защото намиратѣ голѣмѣ пѣщѣ вѣ тѣзи работѣ за своето властолѣбѣе. Правителствата ще иматѣ чрѣзѣ това новѣ работѣ вѣ рѣцѣтъ си, ще прибератѣ чрѣзѣ войнѣтъ по-го-лѣмѣ властѣ вѣ рѣцѣтъ си и ще иматѣ да тѣкнѣтъ нѣкоѣ новѣ областѣ. Това сѣ плановѣтъ на политикѣтъ, които хранѣтъ голѣмѣтъ войски; нѣ тѣй сѣ сѣкога раз-рушителнѣ за народѣтъ и за тѣхното мир-но благоденствѣе. Наполеонѣ и Бисмаркѣ, тѣзи планове сѣ имали, когато са залови-хѣ за космѣтъ и една сѣсипа Франция сѣ загубѣтъ, другѣй ще сѣсипе Пруссѣ сѣ пичалѣтъ. За да не изгуби ползѣтъ, кои-то придоби вѣ послѣднѣй бой, Пруссѣ е принудена да стои постоянно на воененѣ кракѣ и да нѣма мира, ни почивкѣ вѣгры-житѣ си за вѣйскѣтъ и за военнѣ приго-товленѣя. Ето дѣ е тайната на голѣмѣтъ военнѣ бюджеты на Пруссѣ. Успѣхитѣ и нѣ стрѣскаѣтъ, принудено завладенѣтъ обла-сти нѣ смущаватѣ и тя си успокоява ду-шѣтъ сѣ военнѣтъ музикѣ и сѣ многочи-сленностѣтъ на войскѣтъ си. Ако бѣше нѣмѣчило по малко властолѣбѣето, тя щѣше да има по малко причинѣ за страхѣ и щѣ-ше да бѣде по-спокойнѣ. Ако днѣсѣ са бои, тя са бои отѣ онѣзи плашила, които си е издигнѣла самичка и мысли да си издига еще. Шлезвигѣ, Елзасѣ и Лорренѣ сѣ прѣмѣнѣли грѣхове на Пруссѣ; насто-ящѣтъ и сѣ потиснѣтѣ германска сво-бода, а за бѣдѣщѣтъ вѣрѣмето ще ни ка-же. — Французѣтъ трѣба да са благода-рѣтъ твърдѣ много на послѣднѣтъ войнѣ, защото тя ще имѣ даде многогодишенѣ мирѣ и побужданѣе да са заловѣтъ за мир-нѣтъ си занятѣя сѣ по-голѣмо присѣдѣе; когато сѣщата война ще даде на Пруссѣ дългогодишнѣ безпокойства и небрѣжностѣ кѣмѣ мирнѣтъ занятѣя прѣдѣ голѣмѣтъ гры-жѣ за войскѣтъ. Французкото възнагра-жденѣе скоро ще завлѣче подирѣ си и мно-го отѣ пота на прускѣй народѣ.

— За Прускѣтъ загубѣ вѣ франкопру-скѣй бой нѣма еще точнѣ свѣдѣнѣя. Единѣ германскѣ вѣстникѣ ги изброява до 113,000 души убитѣ и усакаченѣ. Нѣ французскѣтъ вѣстникѣ обявяватѣ, че това число не е точно. Споредѣ тѣхѣ прускѣтъ загубѣ сѣ по-голѣмѣ, много по голѣмѣ, защото отѣ саксонското тѣло, което было 30000 души, подирѣ боя остана само 5005 души. Освѣнѣ паднѣли вѣ боя, много прусци са погинули отѣ болѣсти, тѣй щото фран-цузѣтъ сѣ голѣмѣ вѣроятностѣ налагатѣ на по-голѣмѣ загубѣ у прускѣтъ. Като го-ворѣтъ за това французскѣтъ вѣстникѣ

показватѣ злорадство. Тѣмѣ е драго, че погинули много прусци.

— Единѣ германскѣ офицернѣ правита-квози разсужденѣе за начина на боюветѣ вѣ днешно вѣрѣме: «Французѣтъ ни уко-ряватѣ, че не са бѣимѣ като тѣхѣ и не са мѣчимѣ да отворимѣ нѣкоѣ дупѣжѣ вѣ крѣ-постѣтъ, за да са вмѣкнемѣ отѣ тамѣ; нѣ бомбардираме цѣлѣй градѣ, додѣто го принудимѣ да са прѣдаде. Като виднѣ зда-нѣята си, защитникѣтъ си, жителѣтъ са о-бѣрнѣти на прахѣ и пепелѣ отѣ сегашнѣ-тѣ страшнѣ топове, крѣпостѣта нѣма ка-кво да прави, освѣнѣ да са прѣдаде. Това са вижда на другѣтъ народѣ варварство. Нѣ вѣ тѣзи заключенѣя нѣма правда; за-щото е явно че тѣзи средства ще напра-вятѣ обсадытъ много рѣдки и ще сма-лятѣ проливанѣето на крѣвъ. Другояче да са мысли за нашѣй народѣ, то ще каже да му отричамѣ благостѣта и мѣдростѣта. До-казано е, че сѣ усвѣршенствованѣето на военното искусствѣе проливанѣето на крѣвъ става по-малко. Това като е тѣй, нашѣй способѣ за бой трѣба да са глѣда като чело-вѣколюбовѣе дѣло.»

Нѣма съмнѣнѣе, ще притуримѣ нѣй отѣ себе си, че ужасѣтъ отѣ свѣршенното истребленѣе на града можѣтъ накара много градове да са прѣдаватѣ, прѣдѣ да са бом-бардирани. Нѣ като оставямѣ на странѣ тѣзи слѣдствѣя отѣ начина на прускѣтъ боюве, самый бой е чисто варварство. Кой може да даде друго име на това, дѣто да са истребватѣ жителѣтъ, дѣцата, вѣщѣтъ и общѣтъ заведенѣя на обсаденѣй градѣ отѣ обсадителѣтъ?

СЪКАКВИ НѢЩА И НОВИНИ.

— Государственный свѣтъ са занимава на този часѣ сѣ прочѣта на единѣ законѣ, чрѣзѣ който да са секуляризиратѣ вакуфскѣтъ имуще-ства, сир. да са зематѣ отѣ хазнѣтъ. Доходѣтъ отѣ тѣзи имущества ще са положѣтъ като га-ранѣнѣ срѣцу единѣ заемѣ стѣ 25,000,000 ли-ры. Тѣя заемѣ ще са склучи сѣ банкиерѣ вли-шнѣ и тукашнѣ и ще са свѣрше вѣ 5 години, като са броѣтъ ежегодно на хазнѣтъ по 5 мил. лиры. Сѣ тѣзи пари ще са плашатѣ купонѣтъ на вѣтхѣтъ заеми.

— Французѣтъ сѣ отворили подпискѣ и съ-биратѣ помощи, за да можѣтъ да поднесѣтъ нѣ-що на Английскѣй народѣ и да му покажѣтъ сво-ѣтъ признателностѣ за онѣзи помощи, които е той далѣ на французскѣй народѣ вѣ лицето на не-гобѣтъ ранси отѣ послѣднѣтъ войнѣ. Отѣ под-писанѣтъ пари ще са направѣтъ три пѣща: 1) ще са испише една хубава картина, която да прѣд-ставява английцѣтъ да подаватѣ помощѣ на съсѣ-дытъ си французѣ; 2) ще са даде на английцѣтъ единѣ великолѣпенѣ такѣмѣ отѣ дърво, вѣ който ще са заключаватѣ имената на подпомагачѣтъ на тѣхѣ работѣ, записанѣ вѣ хубавѣ книги, богато подвързани; 3) останѣлото отѣ помощѣтъ ще са прѣдаде на расположенѣето на английскѣтъ благо-творителнѣ общества вѣ Франциѣ. — Французѣ-тѣ сѣ длѣжны да благодарѣтъ, защото английцѣтъ не сѣ имѣ помогнѣли малко. Споредѣ приблизи-телнѣтъ смѣтанѣя на самыѣ французѣ английскѣ-тѣ благотворителнѣ общества и честната благо-творителностѣ на английцѣтъ сѣ прѣснѣли вѣ Фран-циѣ вѣ вѣрѣме на войнѣтъ до 18,000,000 фр.

— Тѣзи сѣдинѣ фамилиѣта на А'али паша са извади отѣ затѣния си конакѣ по заповѣдѣ на Сул-тана. Вѣ този конакѣ ще са настани Шенсаламѣ-Капѣ.

— Казвѣтъ че Хюсни паша, бывши министрѣ на полицѣята, са осѣдилѣ за 20 години вѣ затворѣ.

— Мѣлѣи са че Кабули паша и Хайдарѣ е-фенди сѣ осѣдили сѣщо тѣй за три години вѣ затворѣ.

— Сърбското Правителство направи сѣ кѣжѣ-тѣ баронѣ Хиршѣ условѣя за жѣлѣзенѣ пѣтъ, кой-то да свѣрзва Сърбиѣ сѣ турскѣтъ линѣи и ун-гарскѣтъ. Условѣята сѣ таквѣзи:

Баронѣ Хиршѣ иска отѣ правителството по 60,000 франга за сѣкѣй километрѣ; останѣлото ще допѣла той. Правителството дава и мѣстѣта дѣто ще минава пѣтъ. Прѣдпрѣимача отѣ своѣ-странѣ ще направи сичкѣтъ заведенѣя, които са нужнѣ за дѣлото на пѣтъ. Ползѣтъ са дѣлѣтъ така: Г. Хиршѣ ще получава ежегодно 20,644 фр. за сѣкѣ километрѣ; нѣ ако приходѣтъ на-минаватѣ това количество, той ще има право да зема отѣ пѣтитѣка еще 33 0/0, останѣлото като е на държавѣтъ. Вѣрѣмето на устѣпванѣето е 70 години. Правителството има право да искупи пѣ-тия до 30 години. Вѣ случай на неспоразумѣнѣя между правителството и прѣдпрѣимача ще са на-режда народно сѣдилище.

По причинѣ независимѣ отѣ на-шата воля, Г. Т. Икономовѣ прѣстава да прави учѣстѣе вѣ редакциѣта на «Турциѣ.»

ТЕЛЕГРАФИЧЕСКѢ ДЕПЕШѢ.

Невѣ-Йоркѣ 21 Ноемвриѣ. Великѣя рус-кѣ Князѣ Алексѣ са прѣе тука сѣ голѣмо вѣсхѣщенѣе. Вѣ едно слово той подтѣврѣди здравината на прѣятелството което съ-ществувѣа между Руссѣя и Америка.

Парижѣ 21. Вѣстникѣтъ обнародѣтъ благопрѣятнѣ членове за сѣюза между Фран-циѣ и Руссѣя.

Римѣ 20. Царѣ Викторѣ Еммануилѣ са прѣе сѣ вѣсхѣщенѣе отѣ населенѣето.

Одесса 20. Управленѣето на пощѣтъ са затвори по слѣдствѣе на открѣванѣето на голѣмѣ кражбѣ.

Мексико 19. Вѣзстанѣето обгѣрна сичѣ-та страна.

Българското Благодѣтелно Братство «Просвѣщенѣе» ще дѣржи главно засѣда-нѣе на членовѣтъ си утрѣ, недѣля, сѣдѣ Божественѣтъ службѣ.

ТЪРГОВСКѢ ИВѢСТѢЯ.

ЦѢНОРАСПИСКѢ:

	Мѣркѣ	Отѣ	Гр. до	Г. д.
Суранѣ памукѣ	ок.	8 1 4	10	109
Вѣлна добруджанска	мус.	10	10 1 2	105
Голѣмо масло	ок.	15	16	101
Бакѣръ листѣ	ок.	13	13 1 2	101
Дървено масло	ок.	6 3 4	7 3 4	109
Лѣн	ок.	6	6 1 2	101
Кафе Рио	ок.	1000	1100	101
Мока	ок.	16		101
Захарѣ дребенѣ	кант.	250	252	101
на слава франскѣ	ок.	290	291	101
Газѣ америкѣнскѣ	тен.	76	78	101
Калай	кант.	1000	1030	101
Черѣ шиперѣ	ок.	10 1 4	11	101
Синѣло	ок.	130	170	101
Кърмазѣ	ок.	50	60	101
Ромѣ английскѣ	гал.	100		101
Триестинскѣ	ок.	100		101
Сѣвѣнѣ стѣаринѣ	санд.	80	85	101
Ориѣ Генуескѣ	очѣ.	45	46	101
Индѣскѣ	ок.	175	180	101
Сѣвѣнѣ критскѣ	ок.	5	5 1 2	101
Маслѣни	2 1 2	3		101
Стафилѣ	кант.	70	82	101
Ромѣне	ок.	40	42	101
Кравѣ масло руско	ок.	13	13 1 2	101
Черѣ хайвирѣ	ок.	28	30	101
Кюселѣ франскѣ	ок.	6 1 2	23	101
сирскѣ	ок.	19 1 2		101
Видѣло	ок.	930	950	101
Жѣлѣзо на прѣчнѣ	ок.	100		101
Лѣвѣнѣ	кант.	65	66	101
Лѣвѣнѣ	ок.	165	170	101
Американскѣ спиртѣне	нѣма	8	9	101
Бакѣръ токѣтъ	ок.	101		101
Афиѣ	ок.	9 1 2	10	101
Болѣи Парижѣ	ок.	230	238	101
Телѣне	ок.	113	145	101
Копрѣна Перейскѣ	ок.	220	310	101
Ручѣлѣиска	ок.	48	53	101
Прѣдѣна Пруска	ок.	35	38	101
Пашѣули Едренскѣ	ок.	435	500	101
Жѣто лѣо Балѣитѣко	ок.	210	260	101
Бургѣнѣ	ок.	30	23	101
Бургѣнѣ	ок.	30	33	101
Бургѣнѣ	ок.	28	30	101
Бургѣнѣ	ок.	20	30	101
Бургѣнѣ	ок.	30	32	101
Ячѣнѣнѣ дѣнаскѣ	ок.	15	16	101
Кукурѣзѣ	ок.	11	15	101
Лѣнѣо сѣме	ок.	33	38	101
Прѣдѣа, Ватерѣ	Нум.	8 14	56	60
"	Нум.	12 20	65	68
"	Нум.	16 24	72	74
"	Нум.	20 30	75	76
Прѣдѣа, Екѣстра	Нум.	8 14	68	71
"	Нум.	12 20	75	78
"	Нум.	16 24	88	90
"	Нум.	20 30	98	100
Платѣна различнѣ	Либр.	7 1 4	8	

ЦѢНА НА ПАРѢТѢ.

Лира турска 100 гроша.

Английска лира	гр.	109	10	Крѣмѣнѣ	гр.	51
Политерѣалѣ	гр.	89	10	Бѣшлѣкѣ за сѣмѣ лир	гр.	101
Мѣждѣ бѣло сѣ бѣшлѣ	гр.	20	10	Бакѣрѣнѣ пари	гр.	117
Пашѣлѣонѣ	гр.	67	10			

НАРОДНОТО ПРОСВѢЩЕНИЕ.

Ний сѣкога сме говорили, че общественото, народното изучение трѣба да си остава въ ржцѣтъ на обществото, ако то иска да бѣде плодотворно и успѣшно.

Това е нужно и за другитѣ мѣста, дѣто населението е еднородно; нѣ за нашето отечество, дѣто вѣрять и народноститѣ сѣ многочисленны, то е дваждѣ нужно. Правителственитѣ училища никога не бы направили толкови за умственното развитие на странитѣ, колкото онѣзи които поддържа самото общество; защото ученицитѣ отъ първитѣ училища ще бѣдѣтъ принудени да са учѣтъ на единъ общъ языкъ, който е чуждъ за повечето отъ тѣхъ.

Тѣй сѣщо не ще излѣзатъ голѣми добрини и отъ това, дѣто общественитѣ училища да са зематъ подъ грижитѣ на правителството, защото общинитѣ тогава ще са напустѣтъ да залагатъ за улучшението на тѣзи полезны заведения и ще поченѣтъ да гледатъ на тѣхъ съ равнодушие или защото ще са облажѣтъ на правителството, или защото ще ги дрѣжи нѣкакво недовѣрие. Досегашиятъ опитванія да са турятъ училищата подъ управленіето на началствата ясно свидѣлствуватъ за казаното. Щомъ са появи нѣидѣ въпроса за това подчинение на училищата, хората са приготвятъ да напустѣтъ и училища и сичко. При таквози недовѣрие (праведно или неправедно) на жителитѣ и вредно и безвѣременно ще бѣде да са мысли за управление на общинскитѣ училища отъ началствата.

Като нѣма полза за самитѣ училища, отъ такваки мѣрка не ще има полза и за правителството, защото то ще са натовари съ единъ работѣ, за която ежегашно ще има главоболія и расправы съ различнитѣ народности и вѣры. Тѣзи като напустѣтъ училищата си, правителството ще ли ги приеме на своѣ грижѣ и на свое иждивение?

Ще ли принуждава хората да иматъ по-голѣмо присърдце къмъ училищата си и ще ли излѣзе отъ таквози поведение полза за просвѣщеніето на странитѣ? Опыта на другитѣ държавы да ни служи тука за отговоръ.

За доброто на мѣстото и за спокойствието на правителството училищнитѣ въпросъ трѣба да са рѣши и у насъ въ ползѣ на общинитѣ. Като даде деснины на общинитѣ да си устрояватъ училищата по нуждытъ на вѣмето, правителството ще има онова високо благодарение, което дохожда отъ зрѣлището на успѣха на сичкитѣ жители. Ни пары, ни грудове са искать за това благодарение; то ще са достигне само съ позволеніето — сѣка община да бѣде распорядителъ на училищата си и да може да разхвърля опрѣдѣлено даждіе за поддържаніе на тѣзи заведения.

Колкото до контрола надъ училищата, правителството го има, и твърдѣ добрѣ. Сегашнитѣ надзоръ надъ общинитѣ и учителитѣ е доста да запази училищата въ надлѣжнитѣ пѣтъ. Сѣко ново наглеждане ще бѣде излишенъ товаръ за правителството.

Това ний като повтаряме еще веднажъ, не можемъ да прѣпустимъ случая да не приведемъ думитѣ на турскитѣ вѣстникъ Хакаи къ за сѣщитѣ прѣдмѣтъ.

« За да са развива единъ народъ, правителството му трѣба да обыча напредѣка. Тогава народнитѣ просвѣщение ще направи голѣми успѣхы съ малки средства. Нѣ когато правителството гледа само за себе си, успѣхы въ просвѣщеніето на странитѣ не могатъ да са чакатъ. Отъ първий видъ правителства са онѣзи, които обычатъ народа и радѣтъ за неговото благоденствие; къмъ вторий видъ са отнасятъ деспотическитѣ правителства.

Политическитѣ мѣли сѣ съгласны, че доброжелателното правителство е длѣжно да оставя свободно народното изучение, каквото да са ползуютъ отъ наукѣтъ сичкитѣ жители. Има правителства, които са боятъ отъ тая свободѣ и, за да отстранятъ нейнитѣ мнимовредны послѣдствія, стрѣжатъ свои училища и допушатъ въ тѣхъ таквыци уроцы съ които са намалява важността на учението въ очитѣ на народитѣ.

Тѣзи два вида правителства могатъ са видѣ най добрѣ въ Англіѣ и Америкѣ, въ Франціѣ и Австріѣ. Въ Англіѣ и Америка нѣма сѣвѣтъ за училища, нѣма правителствены училища, типографія, вѣстници и цензоры. Правителството поддържа

нѣма нуждѣ, като напредѣкъ морскы и военны училища, а народното изучение, въздиганіето на училища, печатаніето на книги и вѣстници, сичко това е свободно. А само съ тѣж свобода сѣ достигли тѣзи два народа до днѣшното си просвѣщение и напредѣкъ. Въ Франціѣ и Австріѣ сѣ стѣснявали свободѣтъ на народното изучение и на печата, имали сѣ надзоръ надъ печатницитѣ, бодрували сѣ надъ идеитѣ и мнѣніята на народа, издавали сѣ правителствены вѣстници съ задны намѣренія и сѣ налагали тежкы ограничения на сичко, що са касае до изучението и до печата. За това тѣзи двѣ държавы сѣ по-долни отъ Англіѣ и Америкѣ.

И нашето състояние не е было добро при прѣдшното министерство, колкото и да ны е хвалила Европа и да е викала за нашето напредѣвание. Ний това сме направили въ вѣмето на казаното министерство, че устронхмѣ министерство за просвѣщение и сѣвѣтъ, че издигнхмѣ нѣколко училища и императорскитѣ лицей, че издадхмѣ нѣколко официалны вѣстници и най-послѣ че съчинихмѣ законъ за народното изучение. Нѣ какво излѣзе отъ сичко това, то сѣкому е извѣстно. Въ членовѣтъ на сѣвѣта за народното изучение са показа голѣмо неумѣние; отъ императорската печатница не излѣзе никаква полза, както нѣма полза и отъ лицей, за който са харчѣтъ толкови пары.

Сичко това е дошло отъ прѣдшното управление, което не оставяше ни на единъ общъ работѣ каквѣ годѣ самостоятелност; което е избирало за сѣвѣтитѣ хора ласкатели; което е карало издателитѣ да търсѣтъ позволение за издаието си отъ такѣвъ сѣвѣтъ, който е съставенъ отъ членове за хатѣръ; което е гледало съ подозрѣние на сѣко лице или дружество, което иска да отвори училище и пр. и пр. Между голѣмитѣ вини на прѣдшното управление на първо мѣсто трѣба да стои неговата омраза къмъ учението, което можаше да тѣсне неговитѣ злоупотребленія.

Ний си позволяваме да кажемъ на новото министерство, че то е длѣжно да распрости длѣжноститѣ на министерството за просвѣщение, да отвори училища по областитѣ, да даде пълнѣ свободу за издаганіе на училища, за печатаніе на книги и вѣстници и даже да награждава онѣзи, които отварятъ училища въ коя да е частъ на държавѣтъ»

СѢКАКВИ НѢЩА И НОВИНИ.

— Читателитѣ ни трѣба съ нетѣрпѣние да чакать отъ насъ извѣстія за народно-церковнитѣ работы въ Цариградъ. За зла честь ний не можемъ да удовлетворимъ тѣхнитѣ ожиданія, защото не можемъ да говоримъ отъ себе си, а пѣкъ отъ работитѣ нищо незнаеме. Като не ни са даватъ точны и положителны свѣдѣнія, ний трѣбае да залѣгваме читателитѣ си съ малкото онова, което казватъ грѣкитѣ вѣстници, и бихмѣ направили това съ благодарение, ако бѣхмѣ съгледали, че въ грѣкитѣ кѣсы бѣлѣжки има нѣкаква положителност. Нека бѣдѣтъ читателитѣ ни снисходителны и тозѣ пѣтъ, особенно като знаять, че извѣстіята за церковнитѣ работы отъ нѣдѣль са по-важны нежели извѣстіята отъ Цариградъ. Ако вѣншитѣ градове чакать новини отъ насъ веднажъ, ний чакаме отъ отечеството си дваждѣ.

— Негово Величество Султана благоволи да извѣсти на Великий Везиръ, че по императорскѣ заповѣдъ, отъ първий Марта на идущитѣ години земледѣлицитѣ са освобождаватъ отъ увеличението на десятѣка, което са земаше въ продълженіе на пѣтъ години.

Ний не можемъ да не искаемъ голѣмѣтъ си радость за това прѣкъсване на увеличенитѣ десятѣкъ, защото знаеме, че отъ него ще излѣзе едно малко поправление въ състояніето на селянитѣ, което състояние отъ нѣколко години не е твърдѣ завидно.

— Турскитѣ вѣстници бѣхъ обнародвали прѣдъ нѣколко дѣна единъ заповѣдъ, спорѣдъ кождо са запрѣщаваше на христіанитѣ да пушатъ прѣзъ рамазана прѣдъ Турцитѣ. Откакъ станѣхъ много прѣтълкуванія на тѣжъ заповѣдъ и много неприятели срѣщи на полицейскитѣ служители съ христіане табаколюбцы, сѣщитѣ пакъ вѣстници побързахъ да извѣстѣтъ, че по заповѣдъ на Великий Везиръ христіанитѣ могатъ да ядѣтъ, да пѣятъ и да пушатъ на сѣкадѣ и когато имъ е у-

— Холерата тѣзи дѣни е получила едно нечакано развитие. Отъ два три дѣна насамъ ударитѣ сѣ по 50 на дѣнь, ако и сичкитѣ да не сѣ смъртни. Както са види, тая болѣстъ не са бои отъ зимѣ и не мысли да си иде на зимовище.

Искагъ да кажѣтъ, че това усилваніе на болѣстѣтъ происходитъ отъ рамазана. Като е обычаѣ да поядватъ повече и да си лягатъ наскоро, турцитѣ сѣ подвържени на болѣстѣтъ по-много, което наистинѣ са и потвърждава отъ фактоветѣ. По многото отъ ударитѣ тѣзи дѣни ставатъ между турцитѣ.

— Министра на финанситѣ Садѣкъ паша са е освободилъ отъ службѣтъ си. Кѣй ще бѣде неговый прѣемникъ, не са знае еще.

— Една отъ голѣмитѣ — недоразумѣнія, казва Фаръ дю Босфоръ, е несмѣнно запрѣщеніе на трамвантѣ да работѣтъ въ Стамболъ, запрѣщеніе което излиза отъ управителя на града, Али Риза бѣя, вопрѣки царското ираде, което позволява това работѣніе. Впечатленіето отъ това достоплачевно събитіе е твърдѣ печално и твърдѣ мѣчно ще са изгладѣ изъ умовѣтъ. Никой не може да разбере до сега какѣвъ бѣхъ тѣзи противурѣчія — позволеніе отъ Везирѣ, запрѣщеніе отъ управителя.

— Като говори за произвола на полиціѣтъ, турскитѣ вѣстникъ Хакаи къ казва така:

« Полиціята у насъ е продълженіе на томрукъ-агасѣ; наистинѣ тая учреждение бѣше получило нѣкаквы улучшенія при Мехмедъ паша, нѣ неговый прѣемникъ Сюни паша прѣобърна управленіето на единъ тайнѣ полиціѣ, съставена отъ пііоны, които сѣ сторили таквыци неправды и притѣсненія, на които прилѣжа рѣдко ще са срѣщне въ Исторіѣтъ.

Разисканіята и присѣжданіята на различнитѣ сѣдовища истичахъ отъ министра на полиціѣтъ. Тѣзи пііоны тунѣяцы като искахъ ужъ да направѣтъ услуги, прѣдавахъ на затворъ много невинны лица и ги правяхъ да търпѣтъ варварскы мъжы. Никой не можаше да са оплаче отъ креатуритѣ на Н. Высочество, защото изведнажъ го обвинявахъ, че е намѣсенъ въ нѣкакво съзаклѣтіе . . . »

— Калугерско въздържаніе. Въ Франціѣ тѣзи дѣни сѣдали единъ калугеръ за прѣступленіе противъ стидливостѣта, сторено въ единъ вагонъ на желѣзнитѣ пѣтъ. Калугера са осѣдилъ на 13 мѣсеченъ затворъ, а дѣвицата, неговата участница, на едномѣсеченъ затворъ.

— Единъ Италиѣнец изнаѣтрилъ единъ машинѣ за морскѣ фотографіѣ. Съ тѣжъ машинѣ той ще може да сляза на дѣното на морето и да снѣма различны видове. Една Италиѣнска компания му устъпила единъ пароходъ да направи своитѣ опыты.

— Понеже причинитѣ, които забранявахъ на Г. Т. Икономова да участвова въ редакціѣтъ на Тулціѣ, са отстраненѣ ний съ благодарение извѣстѣваме на читателитѣ си че иѣгова милость и за напредѣ ще остане сътрудникъ на листа ни.

Н. Геновичъ.

— Българското въ Цариградъ Читалище явно благодари на Г-на Н. В. Чалѣкова отъ Пловдивъ за подаренитѣ му хилядо разни книжки за Македонскитѣ страни, и една лирѣ Турскѣ; и на Г-на Янка Куртовичъ отъ сѣщитѣ градъ за волѣжѣтъ му помощъ отъ единъ лирѣ Турскѣ. Настоятелството.

НЕКРОЛОГЪ.

Вчерашній дѣнь, 2 октовріѣ, бѣше за насъ дѣнь печаленъ, защото изгубихмѣ отъ помежду си младый, пѣргавый, ревностный и родолюбивый мѣтъкъ Василя Икономова. Покойный бѣше ученикъ на Букурѣшкото медицинско училище. Нѣ лишѣніята на неговый ученическы животъ, както и трудовѣтъ му по учението, не му позволихъ да довърши наукѣтъ си и да си отѣхне. Тѣй му докарахъ лошѣ грѣдиѣ болѣстъ, ко то го и завлече въ гроба, заедно съ нашитѣ голѣми жалѣнія. БОГЪ ДА ГО ПРОСТИ! Тулѣ. Читалище.

